

Rygestopbasen

Nyhedsbrev april 2021

Her kan du læse om:

- Rygestoppuljen (2020-2023) er implementeret på spørgeskemaerne
- Fagerström-scoren er implementeret på unge-skemaet
- Henvisningsmetoder herunder VBA bliver ikke integreret i Rygestopbasens spørgeskemaer
- Afklaring af praksis omkring 'tilbud om nyt rygestop' ved 6 måneders opfølgning
- Rygestopbasen har fået ny tre-årig bevilling
- Sekretariatet har ansat en ny assistent
- Husk at afslutte kurser for 2020

Rygestoppuljen (2020-2023) er implementeret på spørgeskemaerne

Puljen "Styrket rygestoptilbud til særlige grupper 2020-2023" også kaldet Rygestoppuljen er efter en ansøgningsproces blevet fordelt på 19 projekter og 24 kommuner.

Puljens formål er som Sundhedsstyrelsen skriver: "At understøtte og styrke kommunernes forebyggelsesindsats med rygestopforløb og vederlagsfri rygestopmedicin til udsatte borgere, der ryger og gerne vil have hjælp til et rygestop. Midlerne udmøntes til rygestopforløb og vederlagsfri rygestopmedicin primært målrettet personer med psykisk lidelse".

Det er Rygestopbasens opgave at monitorere og levere data på Rygestoppuljen, og derfor er puljen nu integreret på spørgeskemaerne. Puljen finder du på arket 'basisskema, der udfyldes af rådgiveren', som udfyldes for hver deltager under spørgsmålet "Har deltageren modtaget tilskud fra et af følgende?"

Her er det muligt at afkrydse, når deltageren hører ind under Rygestoppuljen, uanset om deltageren modtager rygestopmedicin eller ej. Når deltageren modtager rygestopmedicin, skal beløbet på de udleverede værdikuponer udfyldes, uanset hvilket præparat deltageren vil købe. Får deltageren udleveret præparater på selve kurset, skal beløbet for værdien af disse udfyldes i stedet.

Har deltageren modtaget tilskud fra et af følgende?

- Kommunalt tilskud til rygestopmedicin (2020 -) (direkte/via værdikupon)
- Kuponer: Samlet beløb kr.
- Medicin: Samlet beløb kr.
- Rygestoppuljen "Styrket rygestoptilbud til særlige grupper" (2020-2023)
- Deltagelse i forløb uden rygestopmedicin
- Vederlagsfri rygestopmedicin (direkte/via værdikupon)
- Kuponer: Samlet beløb kr.
- Medicin: Samlet beløb kr.
- Andet: _____
- Ingen af ovenstående

Det er kun kommuner, der har modtaget en specifik bevilling fra denne pulje, der skal benytte den nye rubrik. Alle andre kommuner skal benytte den øverste rubrik som hidtil, når de giver en deltager tilskud til rygestopmedicin.

Rygestoppuljen er ved at blive implementeret i tastselv-miljøet. Når det sker, sender vi et nyhedsbrev. Du kan godt udfylde spørgeskemaet og indtaste deltagere i tastselv-miljøet. Så skal du taste de sidste oplysninger om Rygestoppuljen, når den bliver tilgængelig i tastselv-miljøet.

Du kan finde de nye spørgeskemaer under 'For rådgiverne -> Rygestopbasens spørgeskemaer' eller via dette [link](#). Hvis du er i tvivl om, hvordan spørgeskemaerne skal udfyldes, kan du finde guiden til udfyldelse [her](#).

Fagerström-scoren er implementeret på unge-skemaerne

Rygestoprådgiverne i Holstebro Kommune sendte et forslag til sekretariatet om at integrere Fagerström scoren på spørgeskemaerne til unge deltagere under 25 år. Fagerström scoren fremgår allerede af tastselv-miljøet, men rådgiverne oplevede det u hensigtsmæssigt, at scoren ikke kunne udregnes i papirversionen, når de sad sammen med de unge deltagere.

Det var Rygestopbasens Brugergruppe og Rådgivende Gruppe enige med dem i, og derfor er Fagerström scoren nu integreret på det fysiske skema. Du kan hente det nye ungeskema på rygestopbasen.dk -> 'For rådgiverne' -> 'Rygestopbasens spørgeskemaer' eller via dette [link](#).

Ungeskemaerne skal benyttes på Xhale forløb. Derudover er det valgfrit at benytte skemaet til deltagere under 25 år på alle andre forløb. Unge-skemaet er lavet, så det i højere grad lægger op til de unges rygevaner og livsomstændigheder.

Udfyldes af dagligrøgere	Point
Sæt kryds ved én besvarelse for hvert spørgsmål	
5a. Hvor lang tid går der, fra du vågner, til du ryger dagens første cigaret?	☐ Under 5 minutter 3 ☐ 6-30 minutter 2 ☐ 31-60 minutter 1 ☐ Over 60 minutter 0
5b. Har du svært ved at lade være med at ryge, hvor det er forbudt?	☐ Ja 1 ☐ Nej 0
5c. Hvilken cigaret er sværest at undvære?	☐ Den om morgenen 1 ☐ En anden 0
5d. Hvor meget ryger du i løbet af et døgn? (Cigaretter indeholder samme mængde tobak som cigaretter)	
Angiv antal:	Omregn til gram tobak efter tabellen:
☐ cigaretter	☐ 0-10 gram: 0
☐ snus/skrå	☐ 11-20 gram: 1
☐ e-cigaretter	☐ 21-30 gram: 2
☐ 1 cigaret = 1 gram	☐ Over 30 gram: 3
☐ 1 snus* = 10 gram	
☐ 1 mg nikotin (e-cigaret)** = 1 gram	
5e. Ryger du mere først på dagen end resten af dagen?	☐ Ja 1 ☐ Nej 0
5f. Ryger du, når du er syg eller sengeliggende?	☐ Ja 1 ☐ Nej 0

Læg de markerede tal sammen og skriv summen her:

Henvisningsmetoder herunder VBA bliver ikke integreret

Rekruttering til kommunale rygestopforløb via henvisning fra sundhedspersonale fx på hospitaler er i fokus. Her har implementeringen af Very Brief Advice (VBA), hvor den sundhedsprofessionelle bruger 30 sekunder på at spørge ind til rygestatus og kommer med et tilbud om at blive henvist til et rygestoptilbud, givet flere henvisninger.

Det har samtidigt medført en stor interesse for at få data på effekten af indsatsen. Flere hospitaler og sygehuse har ønsket at følge patienterne fra henvisningen igennem hele processen ud til det kommunale rygestopforløb. Derfor har flere spurgt sekretariatet, om det var muligt at integrere spørgsmål om henvisning i Rygestopbasens spørgeskema.

Forskerne i Rygestopbasen udarbejdede sammen med sekretariatet et forslag til spørgsmål. Spørgsmålet blev både afprøvet i to kommuner, og Rygestopbasens Brugergruppe og Rådgivende Gruppe gav feedback på de konkrete spørgsmål.

Er deltageren formelt henvist til rygestoptilbuddet?

Nej, deltageren er selvhenvisende

Ja, deltageren er henviset fra:

- Hospital
- Praktiserende læge
- Lægemoder
- Tandlæge
- Andet: _____

og har lænden modtaget:

- VBA
- Motivierende samtale
- Allet: _____
- Inget: _____

Her var tilbagemeldingen fra alle involverede, at den enkelte rådgiver ikke har de nødvendige oplysninger til at udfylde, hvordan deltageren er blevet henvist og med hvilken metode. Den viden har den sundhedsprofessionelle, der har henvist deltageren. Da spørgsmålet ikke er muligt at udfylde i praksis, bliver det ikke implementeret i Rygestopbasen.

Afklaring af praksis omkring 'et nyt rygestoptilbud' efter 6 måneder

Hvis en deltager ryger ved 6 måneders opfølgningen, så bliver hun spurgt: "Er du interesseret i et nyt rygestoptilbud?".

8. Er du interesseret i et nyt rygestoptilbud?

Nej Ja

Hvis Stoplinien følger op, sætter Stopliniens rådgiver kryds i "ja", hvis deltageren er interesseret i at benytte et rygestoptilbud igen – nu eller i fremtiden. Det betyder, at et "ja" nogle gange resulterer i en ny tilmelding til et rygestopkursus med det samme. Andre gange resulterer det ikke i en tilmelding, fordi deltageren ikke er klar lige nu.

"Spørgsmålet blev udformet på denne måde, fordi vi gerne ville undersøge, om deltagere fortsat vil være interesserede i at deltage i et nyt rygestopforløb, selvom de lige har været igennem et rygestopforløb, hvor målet om at blive røgfri ikke er nået", udtaler Hanne Tønnesen, Centerleder for WHO-CC, Clinical Promotion Centre og initiativtager til Rygestopbasen.

En kommune har foreslået, at der skulle implementeres en ekstra tjekboks i spørgeskemaet, så de kommuner, der bliver fulgt op af Stoplinien kan se, om der er sendt en mail med kontaktoplysninger på deltageren.

Rygestopbasens Brugergruppe og Rådgivende Gruppe har drøftet og er kommet frem til, at den ekstra boks ikke ønskes implementeret. Alle parter har interesse i at formidle kontakt mellem borgere og rygestoptilbud, så såfremt kommunen ikke modtager en mail fra Stoplinien på en deltager, så kan kommunen gå ud fra, at deltageren gerne vil vente lidt med at tilmelde sig, at vedkommende selv vil tage kontakt til kommunen eller lignende.

Rygestopbasen har fået ny tre-årig bevilling

Rygestopbasen er blevet bevilliget midler fra satspuljen for "Sundhedsfremme og sygdomsforebyggelse" fra Sundheds- og Ældreministeriet og Sundhedsstyrelsen. Bevillingen løber fra 2021-2023, og det giver Rygestopbasen god mulighed for at have det længere perspektiv på opgaverne.

Således kan arbejdet med at identificere og kommunikere bedste stophjælp til rygere fortsætte - og i løbet af den tre-årige periode vil Rygestopbasen sætte fokus på stophjælp til brugere af andre nikotinprodukter, rekruttering af deltagere samt om muligt at forbedre andelen af deltagere, der får besvaret en 6 måneders opfølgning.

Ny assistent i sekretariatet

For fortsat at kunne løse de mange opgaver i Rygestopbasens sekretariat ansatte vi ved udgangen af januar 2021 Tobias Christiansen som assistent i 15 timer ugentligt. Her vil mange af jer vil møde ham i Rygestopbasens hotline.

Tobias har tidligere været selvstændig fysioterapeut, og han studerer nu "Master of Public Health" på Lunds Universitet. Han har siden december 2019 været ansat i andre opgaver på Parker Institutet, som Rygestopbasen hører ind under, og vi glæder os over, at Rygestopbasen nu har glæde af hans arbejdskraft.

Husk at afslutte kurser for 2020

Vi er jo godt i gang med år 2021. Vi minder derfor om, at det er vigtigt, at alle enheders enhedsansvarlige og evt. indtastere går ind i oversigten 'Kurser' i Rygestopbasens tastselv-miljø og tjekker, at kurser, der er afholdt i 2020, er blevet indtastet og afsluttet i tastselv-miljøet.

Det er nemlig først, når kurserne er afsluttede, at de indgår i Rygestopbasens datatræk og bliver tilgængelig i modulet for 6 måneders opfølgningen, som fx. Stoplinien bruger til opfølgningen.

[Edit your subscription](#) | [Unsubscribe](#)